

Lasy Gminy Piaseczno

W związku z konsultacjami dotyczącymi nowego Planu Urządzania Lasu na lata 2028-2037 dla Nadleśnictwa Chojnów, wnioskuję o :

- a) wyłączenie lasów Gminy Piaseczno z obecnego modelu gospodarki surowcowej, ukierunkowanej na pozyskiwanie drewna. Zważywszy na fakt iż są to lasy intensywnie użytkowane przez społeczeństwo, a jednocześnie stanowią Zielone Płuca dla mieszkańców aglomeracji konieczna jest tutaj zmiana podejścia do lasu. Należy go prowadzić w sposób jak najmniej ingerujący w ekosystemy i krajobraz, zachowując ciągłość pokrywy leśnej bez wprowadzania dalszych zaburzeń w postaci rębni i intensywnych trzebieży.
- b) Dostosowanie projektowanego Planu Urządzania Lasu do nowych warunków wypracowanych w pilotażowym procesie wyznaczania lasów społecznych, które są obecnie uszczegóławiane przez Instytut Ochrony Środowiska na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska
- c) Prowadzenie gospodarki ukierunkowanej na cele przyrodnicze i społeczne, jej celem powinno być wzmocnienie bioróżnorodności i poprawa uwilgotnienia siedlisk w obliczu suszy. Pozostawienie zwartych obszarów leśnych z dojrzałymi drzewami bez ingerencji.
- d) Preferowanie naturalnych, spontanicznych odnowień gatunków lasotwórczych oraz gatunków z rodzajów: Topola, Wierzba, Śliwa i Jabłoń, Grusza, Lipa w celu zwiększenia bioróżnorodności oraz o zachowanie podczas prac pielęgnacyjnych na terenie odnowień rodzimych gatunków tworzących średnie piętro lasu (min. bez czarny, czeremcha pospolita, jarząb pospolity, trzmielina pospolita, kruszyna pospolita, leszczyna pospolita)
- e) Wyłączenie z wycinek siedlisk priorytetowych N 2000 (grądy, łągi, olsy), w dobrym stanie zachowania celem zwiększenia bioróżnorodności i ochrony gatunkowej.
- f) Zwiększanie ochrony drzew starych, dziuplastych i zwiększenie masy martwego drzewna pozostawianego w lesie w celu zwiększenia wilgotności ściółki.
- g) Eliminowanie używania ciężkiego sprzętu przy wszelkich pracach, tak by nie zagęszczać gleby, co skutkowałoby utrudnieniem procesu pochłaniania wód opadowych, rezygnacja z orki.
- h) Podjęcie pilnych szeroko -zakrojonych działań mających na celu zatrzymanie wody w ekosystemie tj. zasypywanie, wypłykanie lub zastawki na rowach oraz współpraca z bobrami.
- i) Podjęcie czynnej ochrony gatunków chronionych fauny i flory występujących na terenie lasów Gminy Piaseczno
- j) Wprowadzenie przejrzystych, obiektywnych kryteriów dla wycinek sanitarnych związanych z zamieraniem sosny . Oczekuję, że każda wycinka będzie poprzedzona analizą fitosanitarną i odpowiednio udokumentowana, a dokumentacja udostępniana na Biuletynie Informacji Publicznej nadleśnictwa. Wnoszę o informowanie mieszkańców i samorządu o planowanych działaniach z wyprzedzeniem. Wycinki sanitarne powinny obejmować tylko drzewa faktycznie zamierające lub zagrażające bezpieczeństwu, których usunięcie nie spowoduje

dalszej degradacji osuszenia gleby. Wycinki sanitarne nie mogą być stosowane jako prewencyjne, masowe usuwanie drzew.

k) Wprowadzenie zakazu prowadzenia prac leśnych w okresie lęgowym ptaków, tj. od 1 marca do 15 października. Prowadzenie wycinek w tym okresie prowadzi do niszczenia lęgów i płoszenia ptaków, co narusza przepisy ochrony gatunkowej. Działanie takie jest niezgodne z prawem europejskim co ostatnio orzekł TSUE z 1 sierpnia 2025 roku. Oczekuję, że Nadleśnictwo będzie planować prace tak, aby nie zagrażały populacjom ptaków.

l) Odstąpienie od zrębów i przeredzeń w lasach osłabionych przez suszę, jemiolę lub szkodniki wtórne. Otwieranie drzewostanu może pogarszać warunki, które są kluczowe dla przetrwania lasu: zwiększać nasłonecznienie gleby, przyspieszać parowanie wody i podnosić temperaturę wewnątrz lasu. W warunkach suszy takie działania mogą dodatkowo osłabiać drzewa i utrudniać odnowienie. Zamiast dużych otwartych powierzchni należy stosować działania punktowe, ostrożne i mozaikowe.

ł) Uwzględnienie, że część obecnych problemów lasów jest skutkiem wcześniejszej gospodarki leśnej. Wiele uproszczonych, jednogatunkowych lub niedostosowanych do siedliska drzewostanów powstało w wyniku wcześniejszych decyzji hodowlanych, często podporządkowanych produkcji drewna. Argument „niezgodności z siedliskiem” nie powinien być używany jako proste uzasadnienie kolejnych wycinek. Odpowiedzią na błędy przeszłości nie może być powtarzanie tej samej logiki: usuwania drzew i zakładania nowych, schematycznych upraw.

m) Uwzględnienie w PUL dostępu do wodopojów dla zwierząt by zapobiegać ich przemieszczaniu się na teren okolicznych miast i osiedli w związku z poszukiwaniem wody, o to by o prace pielęgnacyjne w młodnikach odbywały się poza sezonem lęgowym ptaków, o wyznaczenie ostoje zwierzyny, zapewnienie korytarzy ekologicznych dla przemieszczających się zwierząt oraz takie zarządzanie pracami w lesie by nie utrudniały zwierzętom przemieszczania się (min. prace w młodnikach, gradzenia).

n) Wyznaczenie stref ochronnych (min. 50 m) od pomników przyrody, obiektów przyrodniczych uznanych za zabytki, miejsc

o) wytypowanie obszarów, które spełniają kryteria powołania w ich granicach form ochrony przyrody (użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, parku kulturowe) a także wytypowanie kandydatów na pomniki przyrody.

Uzasadnienie :

Lasy Gminy Piaseczno należą do Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warszawy”, Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu; zdecydowana większość leży w Chojnowskim Parku Krajobrazowym i są to lasy ochronne, w tym lasy ochronne miasta, lasy wodochronne i glebochronne.

Gmina Piaseczno znajduje się w czołówce najbardziej zaludnionych gmin w kraju i charakteryzuje się bardzo szybkim wzrostem liczby mieszkańców – ponad 75% w latach 2002–2024, przy szacowanej gęstości zaludnienia na poziomie ok. 760 osób/km². To

powoduje wzrost zapotrzebowania na funkcje ochronne lasów (klimatyczne, retencyjne, rekreacyjne), a jednocześnie zwiększa się zapotrzebowanie na retencję wód, podczas gdy lasów nie przybywa, ich powierzchnia wręcz maleje, a ich kondycja spada wskutek susz – ich trwałość stoi więc pod znakiem zapytania.

W aktualnej Strategii Rozwoju Gminy Piaseczno (str. 85) tereny leśne wraz z Chojnowskim Parkiem Krajobrazowym i Doliną Jeziorki są uznane za kluczowy system powiązań przyrodniczych gminy, wchodzący w skład Zielonego Pierścienia Warszawy. Strategia traktuje lasy jako ważny element zielonego kapitału ekologicznego i kulturowego; obszary leśne są postrzegane jako walor przyrodniczy i rekreacyjny, wpływający na jakość życia,

retencję wód i odporność klimatyczną (np. opór wiatrowy, zasoby wodne, sekwencję CO₂).

W celach strategii zapisano działania skierowane na wzmocnienie systemu przyrodniczego i zwiększenie jego odporności.

Lasy Gminy Piaseczno są chętnie odwiedzane nie tylko przez mieszkańców gminy, ale również przez społeczność aglomerację – cały ten obszar to lasy ważne społecznie. Miejsca takie jak Zimne Doły czy dawny ośrodek „Wisła” w Zalesiu Górnym w sezonie są oblegane przez turystów. W ciągu roku mieszkańcy aglomeracji szukają w lasach spokoju, odpoczynku od hałasu, świeżego powietrza i chłodu w upalne dni, a także stabilnych, wartości krajobrazowych. Równocześnie wokół każdego z kompleksów lasów, jak przy Lesie Runowskim, „rosną jak grzyby po deszczu” nowe osiedla, lasy są poddawane ogromnej antropopresji zewnętrznej, jak i wewnętrznej w wyniku intensywnych wycinek. Coraz trudniej spotkać w tej okolicy lasy o złożonej strukturze i dojrzałych drzewach – zastępują je monotonne młode uprawy, pozbawione cienia, chłodu, a także miejsc do gniazdowania dla dzięciołów czy sów.

Rezerwy takie jak Uroczysko Stephana, Rezerwat Chojnów, Rezerwat Biele Chojnowskie czy Las Pęcherski są zbyt małe, by same zapewnić ochronę wartości przyrodniczych i stabilizację ekosystemu leśnego przy tak dużym obciążeniu ludności i ruchu turystycznym.

Lasy Nadleśnictwa Chojnów zostały w procesie lasów aglomeracyjnych uznane przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie za lasy o wiodącej funkcji społecznej w związku z powyższym wnoszę o realizację tego postanowienia oraz jak wyżej :

- **Odejście od gospodarki surowcowej** – w tak stosunkowo niewielkich i poddanych intensywniej antropopresji lasach prowadzenie gospodarki surowcowej, skoncentrowanej na ciągłym i intensywnym pozyskiwaniu drewna, prowadzi do degradacji krajobrazu i nie może być usprawiedliwione ekonomicznie.
- **Priorytetowe traktowanie wartości przyrodniczej i bioróżnorodności lasów** – dla przyrody i dla ludzi.
- **Ukierunkowanie działań na zwiększanie bioróżnorodności** – odbudowa naturalnej struktury lasu po latach intensywniej gospodarki,
- **Odstąpienie od przyspieszonych wycinek drzewostanów** z wykorzystaniem rębni.
- **Stopniowe zwiększanie udziału gatunków liściastych**, z jednoczesnym poszanowaniem krajobrazu – dojrzałe sosny są istotnym elementem lokalnego

charakteru lasu, pełnią funkcje mikroklimatyczne i krajobrazowe, a ich nagłe usunięcie prowadzi do zniszczenia krajobrazu i pogorszenia warunków życia.

- **Zwiększenie retencji wody i pozostawianie biomasy** – w kontekście narastającej suszy i pogarszającego się bilansu wodnego wnoszę o zwiększenie zasobów martwego drewna w lesie, szczególnie objęcie ochroną lasów przy ciekach wodnych i terenach podmokłych, a także wdrażanie działań wyznaczających funkcję wodochronną lasów.